2024/2310

10.10.2024.

REZOLUCIJA (EU) 2024/2310 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 11. travnja 2024.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama za financijsku godinu 2022.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama za financijsku godinu 2022.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0104/2024),

A. budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima ([1]) Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama („Centar”) njegov konačni proračun za financijsku godinu 2022. iznosio 18 893 136 EUR, što je povećanje od 0,71 % u odnosu na 2021.; budući da se proračun Centra uglavnom financira iz proračuna Unije (94 %);

B. budući da Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Centra za financijsku godinu 2022. („izvješće Revizorskog suda”) izjavljuje da je dobio razumna jamstva da je godišnja računovodstvena dokumentacija Centra pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. sa zadovoljstvom prima na znanje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2022. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 98,78 %, što je smanjenje od 1,22 % u odnosu na 2021.; konstatira da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanja iznosila 96,65 %, što je neznatno povećanje od 0,30 % u odnosu na prethodnu godinu; nadalje prima na znanje da je stopa provedbe odobrenih sredstava za plaćanje prenesenih iz 2021. u 2022. iznosila 88,98 %;

2. prima na znanje iz izvješća Revizorskog suda da je Centar, iako je platio kamate za samo jedno zakašnjelo plaćanje, imao znatan broj plaćanja koje je sustav za financijsko i računovodstveno upravljanje Centra (ABAC) pogrešno označio kao zakašnjela (107 od 1 595) zbog netočnih parametara i/ili netočnih unosa podataka u pogledu datuma dospijeća plaćanja ili primitka dokumenata koji uključuju obvezu plaćanja; prima na znanje iz odgovora Centra da nedosljedno označivanje zakašnjelih plaćanja nije utjecalo na urednost dotičnih operacija; nadalje prima na znanje da je Centar donio neke mjere kako bi navedeni rizik od „lažno pozitivnih” rezultata sveo na najmanju moguću mjeru i kako bi se dodatno osiguralo da njegov sustav ABAC može pružiti jasnu i preciznu sliku stvarnih zakašnjelih plaćanja; poziva Agenciju da nastavi pratiti taj predmet i da ublaži moguće buduće posljedice za ugled povezane s time;

Uspješnost

3. prima na znanje da se u novom modelu za mjerenje uspješnosti Centra utvrđuje ograničen broj (10) kompozitnih ključnih pokazatelja uspješnosti koji se upotrebljavaju za mjerenje učinkovitosti postizanja željenih rezultata i učinkovitosti upotrebe dodijeljenih sredstava te koji se dopunjuju ključnim pokazateljima uspješnosti više razine koji su usmjereni na ishode i učinke; prima na znanje da je za pokazatelje uspješnosti Centar definirao 65 godišnja ciljeva, od čega je 2022. ostvareno 57 ciljeva (87 %);

4. prima na znanje da je u pogledu programa rada za 2022. Centar ostvario 152 od 188 ostvarenja/rezultata (81 %), od kojih je 12 % djelomično ostvario (tj. 23 ostvarenja/rezultata, koji su kasnili ili su bili u tijeku krajem 2022.), dok 12 rezultata (6 %) nije provedeno, a dva rezultata nisu bila primjenjiva; prima na znanje stajalište Centra da je većina kašnjenja ili otkazivanja aktivnosti 2022. prouzročena nedostatkom resursa; nadalje napominje da je Centar 2022. započeo s pripremama za provedbu svojeg novog mandata (za koji se očekuje da će se početi primjenjivati 2024.) koje su uključivale ključne resurse i koje su zahtijevale određene prilagodbe nekih od njegovih prethodno planiranih aktivnosti;

([1]) SL C 141, 29.3.2022., str. 33.

5. prepoznaje napore i napredak Centra u njegovim trima područjima rada (u području zdravlja, sigurnosti i pokretača poslovanja); posebno prima na znanje da je 2022. objavljeno novo europsko izvješće o drogama u kojem se pruža najnoviji pregled stanja u području droga u Europi do 2022. te pokretanje platforme za e-učenje PLATO na kojoj se nalazi Europski preventivni kurikulum, koji je osmišljen za osposobljavanje stručnjaka uključenih u oblikovanje preventivnih odluka, mišljenja i politika u Europi, objavu sedam kratkih priručnika koji se bave pitanjima povezanima s drogama u rekreativnom okruženju, lokalnim zajednicama, školama i zatvorima te reakcijom na potrebe obitelji i beskućnika, kao i objavu triju tema u žarištu o prostorima za konzumaciju droga, provjeri konzumacije droga i intervenciju u okviru e-zdravstva;

6. sa zadovoljstvom prima na znanje da je Centar 2022. objavio novu brzu studiju o praćenju trendova pomoću mješovitih metoda kako bi se procijenio početni odgovor službi na potrebe raseljenih Ukrajinaca u susjednim zemljama unutar Unije; pohvaljuje suradnju Centra s Europolom u pripremi četvrtog izdanja zajedničke dubinske analize tržišta droga u EU-u, čiji su rezultati predstavljeni u nizu modula, od kojih je svaki usmjeren na tržište specifično za droge i obuhvaća trendove duž lanca opskrbe, od proizvodnje i trgovine do distribucije i uporabe; u tom kontekstu pohvaljuje što su tijekom 2022. pokrenuta prva dva modula o kokainu i metamfetaminu;

7. prima na znanje da je Centar 2022. u suradnji sa svojim partnerima nastavio provoditi sustav ranog upozoravanja Europske unije; u istom kontekstu konstatira da je 2022. po prvi put sustav službeno primio obavijest o 41 novoj psihoaktivnoj tvari; nadalje konstatira da su dvije nove psihoaktivne tvari za koje je Centar 2021. procijenio rizik (3-klorometkatinon (3-CMC) i 3-metilmetkatinon (3-MMC)) uključene u definiciju „droge” Delegiranom direktivom Komisije iz 2022.;

8. pozdravlja sudjelovanje Centra u osposobljavanju i izgradnji kapaciteta u vezi s drogama i činjenicu da je uspio u prijenosu znanja na gotovo 950 stručnjaka koji se bave narkoticima, uključujući službenike tijela za izvršavanje zakona i donositelje politika; osim toga, prima na znanje da je oko 1 200 stručnjaka koji se bave narkoticima diljem svijeta prisustvovalo na sedam internetskih seminara koje je 2022. organizirao Centar; pohvaljuje Centar za organizaciju, zajedno sa svojim partnerima, četvrte europske konferencije o adiktivnom ponašanju i ovisnostima: „Lisbon Addictions” iz 2022. koja je s glavnom temom „globalnih ovisnosti”, okupila rekordan broj od 1 757 sudionika iz 84 zemlje;

9. pozdravlja ustrajne napore Centra da istakne socijalne aspekte i društveni učinak droga, promiče politike društvene reintegracije za korisnike droga i pristupi temi droga s multidisciplinarnom perspektivom. smatra da je ključno nastaviti s podizanjem razine osviještenosti o važnosti prevencije i inovativnog pristupa politikama o drogama koji se temelji na mentalnom zdravlju;

10. pozdravlja napredak koji je Centar postigao u suradnji s Europolom u pogledu dubinske analize tržišta droga u EU-u, s modulima o određenim drogama objavljenima tijekom 2022. i planiranim izdanjima za 2023.; pozdravlja rad 2022. na poboljšanju kvalitete i dostupnosti osnovnih podataka o opskrbi u suradnji s nacionalnim fokusnim točkama Reitoxa i Europolom; pozdravlja provedbu svih zadaća Centra u okviru operativnih akcijskih planova Multidisciplinarne platforme za borbu protiv kaznenih djela u vezi s kanabisom, kokainom i heroinom; podsjeća da je utvrđeno da je trgovina drogom glavni izvor zarade i kanal za regrutiranje novih članova skupina organiziranog kriminala i terorističkih skupina te ističe doprinos Centra, među ostalim, sigurnijoj Europi;

11. pozdravlja tekuću suradnju između Centra i partnerskih zemalja europske politike susjedstva na regionalnoj razini u okviru projekta tehničke pomoći EU4MD, kao i aktualnu provedbu bilateralnog projekta s Gruzijom EMCDDA4GE; pozdravlja uspostavu službenog partnerstva u programu suradnje između Latinske Amerike, Kariba i Europske unije u području droga;

Povećanje učinkovitosti

12. pohvaljuje Centar za predanost stalnom poboljšanju djelotvornosti i učinkovitosti svojih aktivnosti i maksimalnom iskorištavanju svojih resursa, stručnog znanja i iskustva kako bi u konačnici doprinio sigurnijoj i zdravijoj Europi, posebno dogovorima o suradnji s agencijama u području pravosuđa, unutarnjih poslova i zdravstva; prima na znanje mjere koje je Centar poduzeo kako bi smanjio tekuće troškove svojih poslovnih prostora, kao što je upotreba električnih sjenila u staklenim zonama i prekidača za kontrolu klimatizacijskih uređaja na prozorima; nadalje prima na znanje sporazum s Europskom agencijom za pomorsku sigurnost o zajedničkom korištenju zajedničkih prostora (kantina, podzemna parkirališta i konferencijske dvorane) u kompleksu u kojem se nalazi njihovo sjedište te suradnju tih dviju agencija u pogledu zajedničke nabave zajedničkih usluga (među ostalim u područjima sigurnosti, čišćenja, ugostiteljskih usluga) i zajedničke organizacije aktivnosti osposobljavanja od zajedničkog interesa za osoblje obiju agencija;

13. sa zadovoljstvom prima na znanje da Centar ima strateški plan (strategija za okoliš za razdoblje 2021. – 2025.) s ciljem postizanja ugljične neutralnosti te da je u svoje godišnje izvješće o radu uključio parametre u pogledu ekološke učinkovitosti i CO_2 otiska Centra, uz stalno poboljšanje godišnjih rezultata od 2014.; pozdravlja odluku direktora Centra donesenu 2022. o stjecanju certifikata EMAS, što bi se trebalo dovršiti tijekom 2023.;

14. prima na znanje da je Centar 2022. proveo nekoliko projekata osmišljenih za poboljšanje ekološke učinkovitosti optimizacijom potrošnje električne energije, ugradnjom solarnih ćelija na krov zgrade te postavljanjem stanica za zajedničko korištenje električnih automobila kako bi se vozni park Centra zamijenio električnim ili hibridnim vozilima;

Kadrovska politika

15. prima na znanje da je na dan 31. prosinca 2022. razina popunjenosti plana radnih mjesta iznosila 97 % i da je od sedam radnih mjesta za dužnosnike i 69 radnih mjesta za privremene djelatnike, koliko je odobreno u okviru proračuna Unije, imenovano šest dužnosnika i 68 privremenih djelatnika (76 odobrenih radnih mjesta 2022., isto kao i 2021.); također konstatira da je 2022. za Centar radilo 27 ugovornih djelatnika; pozdravlja analizu kadrovskih potreba Centra za 2022. te djelotvornu i učinkovitu raspodjelu resursa u skladu s kojom je 72,44 % osoblja Centra zaduženo za operativne zadaće, 18,20 % za administrativnu potporu i koordinaciju, a 9,35 % za neutralne aktivnosti; pohvaljuje Centar zbog niske stope fluktuacije osoblja (2,9 %) u 2022.;

16. konstatira da je Centar izvijestio da u višem rukovodstvu ima dvije žene (22 %) i sedam muškaraca (78 %), dok je u njegovu upravnom odboru 20 žena (37 %) i 34 muškarca (63 %); konstatira da ukupno osoblje čini 36 muškaraca (38 %) i 58 žena (62 %); podsjeća na važnost osiguravanja rodne ravnoteže osoblja i poziva Centar da taj aspekt uzme u obzir kad je riječ o budućem zapošljavanju novog osoblja i imenovanjima na položaje višeg rukovodstva; traži od Komisije i država članica da uzmu u obzir važnost osiguranja rodne ravnoteže pri imenovanju članova u upravni odbor Centra;

17. na temelju izvješća Centra o mjerama poduzetima na temelju razrješnice za izvršenje proračuna Centra za financijsku godinu 2021. („izvješće Centra”) za poboljšanje rodne ravnoteže u Centru; prima na znanje da su takve mjere poduzete u kontekstu postupaka zapošljavanja u Centru i širenja informacija u državama članicama o postupku zapošljavanja u Centru; pohvaljuje predsjednika upravnog odbora Centra zbog obraćanja relevantnim tijelima država članica, Norveške i Turske u pogledu osiguravanja rodne ravnoteže pri imenovanju njihovih članova upravnog odbora Centra; nadalje prima na znanje iz izvješća Centra u vezi s opažanjem o korištenju alata SYSPER da je Centar razvio i uspostavio vlastite alate informacijske i komunikacijske tehnologije za digitalizirano upravljanje ljudskim resursima;

18. podsjeća na zaključak godišnjeg izvješća Revizorskog suda za 2018. o agencijama Unije u pogledu zapošljavanja vanjskih djelatnika na temelju okvirnog ugovora bez ispunjavanja zahtjeva Direktive 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) i portugalskog radnog prava; prima na znanje iz izvješća Revizorskog suda da je to opažanje zaključeno, dok je predmetni okvirni ugovor istekao u ožujku 2022., a posljednje plaćanje u pogledu vanjskih djelatnika izvršeno je u siječnju 2022.;

Javna nabava

19. prima na znanje iz izvješća Revizorskog suda da iznos (75 000 EUR) koji odgovara ugovoru sklopljenom 2022. nije u potpunosti pokriven odgovarajućom proračunskom obvezom, što je dovelo do deficita u iznosu od 8 000 EUR; napominje da je slična situacija nastala 2021. za istu vrstu ugovora i da u oba slučaja Centar, prema izvješću Revizorskog suda, nije postupao u skladu sa zahtjevom iz članka 10. stavka 3. i članka 73. stavka 2. Financijske uredbe Centra; međutim, prima na znanje iz odgovora Centra da su troškovi ugovora podijeljeni u skladu sa sporazumima sklopljenima s još dva subjekta koji se koriste prostorijama Centra u Lisabonu; u tom kontekstu primjećuje da je Centar morao snositi samo dio ukupnih troškova/rashoda za ugovor koji su se temeljili na odgovarajućim proračunskim obvezama, dok su se preostali troškovi temeljili na računovodstvenim operacijama prijeboja/poravnavanja jer su te troškove snosila druga dva subjekta;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa te transparentnost

20. prima na znanje postojeće mjere Centra i njegove stalne napore u cilju osiguravanja transparentnosti, sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa te pružanja zaštite zviždačima; konstatira da 2022. nije prijavljen, istražen niti zaključen nijedan slučaj sukoba interesa niti zviždača; pozdravlja činjenicu da je Centar na svojim internetskim stranicama objavio izjave o financijskim interesima i životopise članova višeg rukovodstva, članova upravnog odbora i vanjskih stručnjaka koji su članovi znanstvenog odbora Centra; podsjeća da je na internetskim stranicama Centra dostupan sažetak trenutačnih profesionalnih aktivnosti članova upravnog odbora; prima na znanje predanost Centra da se do kraja 2023. posveti izvedivosti uključivanja prethodnih profesionalnih aktivnosti tih članova u objavljene životopise;

([2]) Direktiva 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje (SL L 327, 5.12.2008., str. 9.).

21. prima na znanje da se Centar 2022. nije susreo s lobistima; nadalje prima na znanje da je, u skladu sa smjernicama i preporukama Komisije i Europskog ombudsmana o tom pitanju, Centar donio kodeks ponašanja i praktične preporuke/smjernice za moguću interakciju svojeg osoblja s predstavnicima interesnih skupina; nadalje konstatira da se u slučaju održavanja takvih sastanaka, smjernicama preporučuje da se sastanak snima i objavi; poziva Centar da slijedi te smjernice i bez odgode objavi takve sastanke;

Unutarnja kontrola

22. prima na znanje da je Služba za unutarnju reviziju 2022. provela dvije revizije Centra, i to u pogledu međunarodne suradnje i primjerenosti koordinacije i radnih dogovora partnerskih glavnih uprava i drugih dionika, kao i okvira upravljanja decentraliziranim agencijama Unije; konstatira da za oba revizijska postupka rezultati revizije još nisu bili dostupni krajem 2022. kada nije bilo otvorenih kritičnih rizika i preporuka Službe za unutarnju reviziju, osim jedne nedovršene preporuke o unutarnjoj komunikaciji iz revizije upravljanja ljudskim resursima i etičnosti provedene 2021.;

23. pozdravlja rezultat procjene učinkovitosti sustava unutarnje kontrole Centra za 2022. prema kojoj su sve komponente zastupljene i funkcionalne; prima na znanje da je procjenom utvrđeno pet načela okvira unutarnje kontrole kod kojih bi mogla biti potrebna određena poboljšanja u pogledu kontrolnog okruženja, kontrolnih aktivnosti te informiranja i komunikacije; nadalje konstatira da je 2022. proveden sveobuhvatan postupak utvrđivanja i procjene rizika s ciljem poboljšanja upravljanja rizicima u Centru, s utvrđenim rizicima povezanima s novim mandatom Centra i njegovim novim poslovnim modelom; poziva Centar da ukloni sve nedostatke utvrđene tijekom raznih procjena provedenih 2022.;

24. prima na znanje da je Centar 2021. donio revidiranu strategiju za borbu protiv prijevara s tri strateška cilja i akcijski plan za provedbu 2022., koji je do kraja godine uvelike proveden, pri čemu je i dalje otvorena samo jedna od 12 mjera;

Ostale primjedbe

25. pohvaljuje Centar u pogledu komunikacijskih napora koji su bili usmjereni na osiguravanje izrade visokokvalitetnih publikacija, sa 66 znanstvenih i institucijskih publikacija izrađenih 2022., te 16 znanstvenih članaka i poglavlja u knjigama čiji je autor ili suautor Centar i koji su objavljeni u prestižnim revijama;

26. pozdravlja znatno povećanje publike Centra 2022. na svim kanalima; u tom kontekstu konstatira da je Centar na internetskoj stranici imao oko 2,6 milijuna jedinstvenih posjetitelja, rekordan broj (povećanje za gotovo 50 % u odnosu na 2021.), 1,6 milijuna pregleda videozapisa (povećanje od 15 % u odnosu na 2021.) i više pratitelja na dvama ključnim kanalima društvenih medija, LinkedIn (+ 57 %) i Instagram (+ 37 %);

27. poziva Centar da se usredotoči na to da javnosti prenese rezultate svojih istraživanja te da komunicira s javnošću preko društvenih mreža i drugih medija; u tom pogledu pozdravlja dostupnost izvješća Centra za korisnike;

28. pozdravlja stranicu s resursima EMCDDA 4 Ukraine, stvorenu za stručnjake koji rade u području droga u Europi i koji podupiru raseljene osobe iz Ukrajine;

29. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 11. travnja 2024. ([3]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([3]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0280.